Mijn ervaring met Abbeyfield

Els Coenen, 19 november 2026

Dit is mijn persoonlijke verhaal over mijn ervaring met Abbeyfield. Het begon drie jaar geleden toen ik enthousiaste kandidaat-cohouser werd; vandaag noemt de advocaat van Abbeyfield me, in het kader van een rechtszaak waar ik niets mee te maken heb, een 'oproerkraaier'. Ik schreef dit stuk opdat het beeld dat Abbeyfield van me schetst aan wie het horen wil, kan worden getoetst aan wat ik zelf deel, vanuit mijn ervaring en zoals ik de dingen heb beleefd. Je leest hoe ik Abbeyfield leerde kennen, waarom ik twijfelde, waarom ik vertrok en wat daarna volgde.

Vzw Abbeyfield Vlaanderen is een organisatie die kleinschalige cohousing voor 55-plussers aanbiedt. In Vlaanderen hebben ze vandaag drie huizen: de Notenkraker in Leuven, 't Getouw in Malle en Munthof in Mechelen. In juni 2026 werd Bowoaters in Gent gesloten.

Mijn eerste kennismaking met Abbeyfield

Begin 2024 hoorde ik voor het eerst van Abbeyfield. Een vriendin van me was op bezoek geweest bij hun nieuw project in hartje Mechelen. Ze was in de wolken. 'Het is ook iets voor jou,' zei ze. Wat ze vertelde klonk inderdaad veelbelovend. Haar opgetogenheid had effect. Cohousen op mijn oude dag? Waarom niet. Ik schreef me in voor een online infosessie.

Op 9 april 2024 nam ik deel aan een rondleiding in het voormalige Vixx-hotel in de Munstraat in Mechelen. Hier kwam het nieuwe Abbeyfieldhuis waar mijn vriendin ondertussen kandidaat-bewoner was. Coöperatieve vennootschap Abbeyfield Invest Vlaanderen (AIV) had net de aankoop afgerond. Hier werd Abbeyfield voor het eerst eigenaar van het gebouw. De andere huizen huren ze.

Charlotte Hanssens, voorzitter van Abbeyfield Vlaanderen en bestuurslid van AIV, toonde tijdens de rondleiding in het verouderde luxehotel hoe de hotelsuites tot seniorvriendelijke flats zouden worden omgebouwd. De renovatie zou snel van start gaan en klaar zijn voor de zomer. De ligging in het centrum van de stad en toch rustig was een grote troef voor mensen die van de stad houden. Voor mij lag het anders. Van bij het binnenkomen wist ik dat dit niet de plek was waar ik wilde wonen. Het gebouw kon me niet bekoren, ik miste daglicht in de gemeenschappelijke ruimtes en woonunits en de hotelsuites gaven me een bekrompen gevoel. De foto's van het Abbeyfieldhuis in Malle daarentegen stonden me wel aan en dus boekte ik daar een bezoek.

Op 19 april 2024 werd ik samen met twee andere nieuwsgierigen vriendelijk ontvangen in de ruime en jawel, lichtovergoten gemeenschappelijke living van 't Getouw in Malle. Na de Abbeyfield-introductieslides deed de gastvrouw de aanwervingsprocedure uit de doeken. Als kandidaat-bewoner moest je eerst en vooral een motivatiebrief schrijven. Als je effectief cohouser wilde worden werd verwacht dat je regelmatig op vrijdagavond zou deelnemen aan de groepsmaaltijd en zoveel mogelijk aansluiten bij de activiteiten van de 'Vrienden van 't Getouw'. Op die manier kon het afsnuffelen langs beide kanten op een aangename en natuurlijke manier verlopen. Over de definitieve aanvaarding van een kandidaat zou anoniem worden gestemd tijdens een bewonersvergadering.

Heel binnenkort kwam een van de negen woonunits vrij. Als ik interesse had, zei de gastvrouw, moest ik snel iets laten weten want er waren meerdere kandidaten. Thuisgekomen schreef ik mijn motivatiebrief en maakte onmiddellijk een nieuwe afspraak om het appartement te gaan bezoeken.

Het lag op de eerste verdieping aan de voorkant van het gebouw, de straatkant. Dat was niet zo leuk maar de mooie boom aan de overkant compenseerde veel. Als ze die maar nooit omzagen, dacht ik. De flat was klein. Dat kon een stimulans zijn om grote kuis te houden in mijn spullen, dagelijks te gaan wandelen en veel tijd te spenderen in de grote living beneden.

Voor ik terug naar huis vertrok bezocht ik het nabije kasteeldomein. Een droomplek op wandelafstand. Meer moest dat niet zijn.

Rare toestanden

Na dat eerste bezoek kwam ik regelmatig terug naar ’t Getouw.

Het viel me op dat er bijna nooit iemand in de gemeenschappelijke living zat. Alles stond altijd netjes op dezelfde plaats. Waarom lagen er geen boeken en tijdschriften op de salontafel? Raar genoeg durfde ik die vraag niet luidop stellen. Het voelde alsof ik daarmee de privacy van de groep zou schenden. ‘Vraag maar wat je wil,’ zeiden ze. Maar dat deed ik niet. Intrigerend vond ik dat. Wat hield me tegen?

Op een vrijdagavond, begin mei als ik me niet vergis, belde ik aan om zoals afgesproken deel te nemen aan de groepsmaaltijd. De gastvrouw opende de deur. Ze keek me verbaasd aan.
‘Je bent te vroeg,’ zei ze. ‘We moeten nog vergaderen. We gaan pas binnen een uur aan tafel.’
‘Oei, dan heb ik het uur fout genoteerd,’ zei ik. ‘Geen probleem, ik ga wel wandelen.’
‘Als je wil kan je in de tuin wachten.’
‘Ook goed,’ zei ik. De gastvrouw ging me voor door de hal, naar de keuken tot aan de achterdeur. Ze deed die voor me open, liet me passeren en deed de deur achter me weer dicht.

Daar stond ik dan. In mijn toekomstige tuin? Ik volgde het tuinpad tot achteraan bij het lage afdak. Links stonden de fietsen en rechts de vuilnisbakken. Alles netjes georganiseerd. Er viel nog een streepje zonlicht tegen een paal. Daar ging ik tegen leunen terwijl ik naar de strakke, vierkante gevel van het aardekleurige gebouw keek. Een gevoel van verlatenheid overviel me. Raar was dat. Sommige dingen hier voelden warm aan en tegelijkertijd was er ook veel afstandelijkheid.
‘Zij vergaderen in de living terwijl ik in hun tuin sta. Zou ik de enige zijn die dit vreemd vindt?’ vroeg ik me af. Waarom mocht ik als kandidaat-bewoner niet gewoon deelnemen zodat ik de sfeer kon proeven? Als er gevoelige kwesties op de agenda stonden, konden ze me toch vragen om even buiten te gaan? Verschillende cohousers hadden in mijn oor gefluisterd: ‘We hopen dat je snel ja zegt!’ Waarom dan die geheimdoenerij?

Die avond deelde ik mee dat ik op korte termijn geen beslissing zou nemen. De vrije woonunit zou voor zes maanden worden verhuurd aan iemand die een tijdelijke woonoplossing zocht. Vanaf 1 januari 2025 kwam ze weer vrij voor cohousing.
‘Kan je voor eind september laten weten of je instapt of niet?’ vroeg de gastvrouw.
Ja, dat zou wel lukken.

Een zomer vol twijfels

Het werd een zomer van wikken en wegen. Naarmate de weken verstreken helde de balans meer naar ‘doen’. Mijn huis in Lier zou ik houden. Mijn broer zou erin trekken tijdens zijn renovaties. Als mijn cohousingavontuur mislukte, had ik een *fall-back* plan.

Bijna wekelijks reed ik naar Malle voor het gezamenlijke avondmaal, om rumikub te spelen of om mee op uitstap te gaan. Met open armen en knuffels werd ik ontvangen. We lachten en babbelden over van alles en nog wat. Het voelde prima en ontspannen. Deze mensen waren op vele vlakken anders dan ik en onze interesses lagen ver uit elkaar maar dat maakte het net boeiend.

Stilaan voelde ik onderhuidse spanningen in de groep. In mijn bijzijn werd daar niet over gesproken. Zelfs niet toen iemand abrupt van tafel opstond en om redenen die me ontgaan waren met slaande deuren de keuken verliet. Na een korte ongemakkelijke stilte deed iedereen alsof er niets was gebeurd.
Weer stelde ik geen vragen. Misschien voelde ik gène? Gène omdat ik ongewild getuige was van modder op het schone plaatje dat iedereen zo graag intact hield?

Twee bewoners waarschuwden me. Dat deden ze elk apart.
'Let op! Het is niet zo mooi als het lijkt.'
Ik geloofde hen maar dacht dat dit net het interessante was aan cohousen. Ik zou er veel uit leren.

Ik genoot oprecht van de gezellige momenten aan de keukentafel. Vooral bij het spelletjes spelen besefte ik dat ik dit soort licht en vrolijk sociaal contact als alleenstaande thuis niet kende. Het was een meerwaarde die samen met de groene omgeving de balans richting 'ja' deed kantelen.

De ongemakken omwille van de geheimdoenerij en de onderhuidse spanningen moest ik er maar bij nemen. Ik zou hard en veel aan mezelf moeten werken om ergernissen te overwinnen. Maar daar was niks mis mee. Zelfontwikkeling leidt tot bevrijding, toch?
Dat de botsingen tussen bewoners niet werden aangepakt terwijl er buitenstaanders in huis waren, was normaal. Ze zullen het wel uitpraten tijdens bewonersvergaderingen, vermoedde ik.

Omdat ik steeds dichter bij een 'ja' kwam, wilde ik graag de documenten inkijken die ik zou moeten ondertekenen: de intentieverklaring, het lidmaatschapsdocument, huurcontract, huisreglement enzomeer. Ik vroeg ernaar.
'Alles op zijn tijd,' zei de gastvrouw.
'Ik wil ze graag nu al eens lezen,' zei ik.
'Ik heb geen recent exemplaar hier. Misschien heeft Charlotte er een,' antwoordde ze.
Even later zat een kladversie van een document in mijn mailbox. Het leek op een huurcontract maar dat was het niet. De verantwoordelijkheden van de eigenaar, huurder en verhuurder werden op een verwarrende manier door elkaar gehaald. Er was me verteld dat de vzw van de cohousers de huurder was en Abbeyfield de verhuurder. Maar het document sprak in sommige passages over de plichten van de individuele cohouser. En de eigenaar van het gebouw werd wel vernoemd in de tekst, maar stond niet vermeld als betrokken partij bovenaan in de overeenkomst. Het was een spaghetti en het lukte me niet om die te ontwarren.
Mijn lange lijst met vragen stuurde ik door aan Charlotte. Er kwam nooit een antwoord.

Op den duur vond ik mezelf een zeur. Niemand van de cohousers hier leek wat om die documenten te geven. Waarom ik dan wel? Hoe belangrijk waren ze in feite? Zou ik dit alles niet beter loslaten?

Ik zag een oproep van Abbeyfield Invest Vlaanderen voor investeerders. Als ik dan toch cohouser werd, kon ik net zo goed in Abbeyfields toekomst geloven en aandeelhouder worden, toch? Ik vroeg meer informatie. Na lang aandringen kreeg ik in augustus 2024 een Engelstalig document dat AIV gebruikte om investeerders aan te trekken.
Het was teleurstellende lectuur. De visie en strategie vond ik wollig, onduidelijk en verwarrend. De aannames die de case gebruikte om de financiële vooruitzichten voor de volgende jaren te simuleren, waren absurd onrealistisch.

Jef Van Osta, voorzitter van AIV, stelde een videocall voor om op mijn vragen te antwoorden. Ons gesprek was even troebel als de business case. De verheldering waarop ik had gehoopt, kwam er niet. Bij het afronden vroeg hij hoeveel ik wilde investeren.
'Niets,' zei ik.
Hij leek verbaasd.

In Malle was ondertussen een kennismakingsgesprek met Charlotte voor me geregeld. De zon scheen en dus gingen we in de tuin zitten. Ik vertelde haar over mijn gesprek met Jef Van Osta. Ze zei dat ik waarschijnlijk de business case niet had begrepen. Jef kende dit soort zaken.
'Maar wat erin staat is totaal onrealistisch,' zei ik.
Ze herhaalde dat Jef wist wat hij deed. Abbeyfield had een jarenlange expertise. Een beetje meer vertrouwen zou me goed doen.

'Met cohousing hebben jullie ervaring. Maar hier gaat het over de aankoop van gebouwen en renovaties. Dat is toch nieuw voor jullie? Wat met de financiële risico's? Als jullie in problemen komen, dan heeft dat toch een impact op de woonsituatie van jullie cohousers. Hebben jullie daar een vangnet voor voorzien?'
De ene vraag leidde in mijn hoofd naar de volgende. Ik vuurde ze een voor een op Charlotte af. Ik had met haar te doen maar tegelijkertijd dacht ik: jij bent voorzitter en bestuurslid van deze organisaties, jij moet hier toch al over nagedacht hebben? Jij moet toch op een meer overtuigende manier op mijn vragen kunnen antwoorden? Heb-vertrouwen-in-ons-en-in-onze-expertise, verder kwam ze niet.
Mijn verontwaardiging groeide.
'Begrijp ik het juist dat jullie enige bron van inkomsten de maandelijkse bijdragen van de bewonersgroepen zijn? Hoe kan je daarmee jaarlijks een nieuw Vixx-hotel kopen zoals beschreven staat in die business case? Dat kan toch niet?'
Het zou wel lukken om te groeien, zei ze. Er waren leningen toegestaan en er waren investeerders die geloofden in het project.
'Los van de risico's is er nog iets wat ik niet begrijp,' zei ik. 'Hoe kan jij als persoon twee petten tegelijk dragen? Enerzijds ben je als voorzitter van Abbeyfield Vlaanderen bekommerd om het welzijn van de cohousers en wil je schappelijke huurprijzen aanbieden. En anderzijds wil je met de huurgelden gebouwen kopen en de AIV-investeerders gelukkig houden. Dat zijn toch tegenstrijdige belangen?'
Volgens haar was er geen contradictie. Met het Abbeyfield-team waren zij in staat om de belangen van zowel de cohousers als de AIV-investeerders op een integere manier te managen. Ik moest mij daar geen zorgen over maken.

Omdat het huis in Malle eigendom was van een lokaal architectenbureau vond ik mijn slinkend vertrouwen in AIV en Abbeyfield Vlaanderen niet super zorgwekkend. In geval van problemen zou er in Malle wel een oplossing uit de bus komen. Het architectenbureau zou het gebouw wel verder willen verhuren. Voor de toekomstige cohousers in Mechelen was de situatie veel riskanter. Zij waren volledig afhankelijk van Abbeyfield.

Ik waagde de sprong

In september 2024 gaf een cohouser van 't Getouw aan dat hij eind december zou vertrekken. Hij ging samenwonen met zijn vriendin. Niet iedereen was rouwig om zijn vertrek. Het was iemand met een sterke persoonlijkheid, dat had ik al gemerkt. Er waren strubbelingen geweest maar wat ze waren, wist ik niet.
Zijn flat aan de achterkant van het gebouw was een stuk groter dan die aan de voorkant. De groep zag er geen graten in dat ik die zou nemen. Er waren ondertussen twee andere kandidaten die interesse toonden voor de flat aan de voorkant. Beiden kwamen vrij op 1 januari.

Het moment om te springen was aangebroken. Ik liet weten dat ik effectief wilde instappen, als de groep het goed vond uiteraard.

Tijdens de volgende bewonersvergadering werd ik aanvaard als lid van de vzw van ’t Getouw. De documenten die ik tekende, las ik heel bewust niet na. De kans was groot dat inconsistenties of onduidelijkheden mijn aandacht zouden trekken. En wat zou ik met mijn opmerkingen doen? Er was toch niemand die ernaar wilde luisteren. De wetgeving in België was nog niet klaar voor cohousing. Daarom was het zo moeilijk om goede contracten op te stellen, vertelden ze me.

Op 1 januari 2025 kreeg ik de sleutels van het appartement. Ik ging verf en borstels kopen om mijn nieuwe woonst op te frissen.
Enkele dagen later vond mijn eerste bewonersvergadering plaats. Vergaderen is niet mijn favoriete bezigheid, maar in dit geval keek ik ernaar uit. In mijn naïeve voorstelling was die bijeenkomst met de medecohousers het ultieme instrument om in een gemoedelijke sfeer afspraken te maken, vragen te stellen, problemen te bespreken, samen beslissingen te nemen enzomeer. Kortom, tijdens zo een vergadering zou ik het kloppend hart van de cohousing leren kennen.

Maar wat ik voelde toen ik die bewuste avond de living binnenstapte, was iets anders. Er hing een kille en ongemakkelijke sfeer. Het was alsof iedereen in een harnas kroop zodra hij in de zetel plaatsnam.
Net voor de vergadering begon, zei de kokin van de dag: ‘Laat het snel vooruit gaan hé, dan kunnen we gaan eten.’
Ik liet me dieper in de zetel zakken en wachtte af. Waar waren de vrolijke mensen van tijdens de spelletjesmomenten? Ik weet niet meer welke punten op de agenda stonden, maar de droge en afstandelijke manier waarop ze werden afgewerkt, herinner ik me wel. Er werd alleen over materiële, financiële en logistieke zaken gesproken. Meer persoonlijke of interrelationele kwesties kwamen niet aan bod, terwijl daar volgens wat ik sinds mijn eerste bezoeken had aangevoeld nochtans heel wat werk aan de winkel was. Wanneer en hoe werken ze hier dan aan de verbindende communicatie waar Abbeyfield zo graag mee uitpakte?

Aan tafel waren de grapjes en het gebabbel weer helemaal terug. Het contrast was immens en dat bracht me in de war. Mijn teleurstelling over het verloop van de bewonersvergadering was groot. Ik wist niet hoe ze te verwoorden en dus zweeg ik maar. Waren mijn verwachtingen te hoog? Was ik bereid ze in te tomen? Nu kroop ik in mijn schulp. Omdat ik nog geen meubels had, kon ik naar mijn oude thuis in Lier ontsnappen. Ik moest een goeie manier vinden om hierover te praten. Voorlopig wist ik nog niet met wie, hoe, waar of wanneer maar dat zou wel komen.

Addertjes

De bewonersvergadering was niet de enige tegenvaller. Nu ik officieel cohouser was, kwam ik meerdere zaken te weten die me nooit eerder waren verteld. Het meest waanzinnige nieuws was dat de bewonersvzw ’t Getouw financieel moest opdraaien voor de kosten van leegstand. Dat betekende in concreto dat de bewoners in geval van leegstand samen moesten opdraaien voor het betalen van de huur van de lege flats. Abbeyfield en de eigenaar kregen elke maand de volle pot. Maandelijks stortten de bewoners daarom een extra bijdrage in wat de leegstandsreserve werd genoemd. Waarom hoorde ik dit nu pas?

Nog niet zo lang geleden waren hier enkele bewoners tegelijk vertrokken. Ik besefte nu voor het eerst hoe enorm de financiële druk moest zijn geweest op de blijvers. Met als logisch gevolg dat er zo snel mogelijk nieuwe mensen moesten worden aangetrokken. Logisch! Nu ik er zo over nadacht,

vroeg ik me af of dit de reden was waarom ik zo welkom was geweest? Nee, dat mocht ik niet denken.

De leegstandsreserve was niet de enige onaangename verrassing. In een snel tempo volgden de negatieve ervaringen zich op. Enkele voorbeelden:

In het lege appartement ontdekte ik de krakkemikkige staat van de keukenkastjes. Sommige deuren hingen scheef en sloten slecht. Het gebouw was nog maar enkele jaren oud. Een vriend schrijnwerker die langskwam merkte op dat er blijkbaar flink bespaard was op de keukeninstallatie. 'Binnen een paar jaar is de hele boel aan vervanging toe,' zei hij.

Omdat de betonnen plafonds in de woonunits niet waren behandeld dwarrelde betonstof rijkelijk naar beneden. 'Inderdaad, je moet hier elke dag stof afnemen,' vertelde een medebewoonster toen ik vroeg of dat bij haar ook zo was. Ze ging er nogal licht over. Dat stof inademen, zowel tijdens de dag als 's nachts, kon toch niet gezond zijn?

In een gesprek aan de keukentafel vertelde iemand dat de afwerking van het gebouw abrupt was gestopt. Alleen de plafonds in de gemeenschapsruimtes waren behandeld. Er moest sneller dan verwacht worden opgeleverd. Niemand leek precies te weten waarom of op wiens aanvraag.
'Ze zorgden er natuurlijk wel voor dat de plaatsen waar foto's werden gemaakt en genodigden kwamen, goed in orde waren,' grapte iemand. Ik kon er niet om lachen.

Bref, wat ging ik doen? Het betonstof aanklagen bij Abbeyfield? Ik had al zoveel opmerkingen gemaakt en het was duidelijk dat ze niet hielden van commentaar. Zelf het plafond behandelen, zag ik niet zitten. Als ik het zou laten doen, dan moest het nu gebeuren voor er meubels stonden. Maar ik twijfelde omdat ik een beetje boos was dat ook dit vooraf niet was meegedeeld. Was het aan mij om te investeren of was het de verantwoordelijkheid van de verhuurder? En wie was dat?

Ik dacht eraan de eigenaars-architecten op te zoeken met mijn vragen over het gebouw en hun afspraken met Abbeyfield. Maar dat voelde als een gebrek aan vertrouwen in mijn medebewoners, wat het in zekere zin ook was.
Tijdens ons gesprek in de tuin had Charlotte me verteld dat Abbeyfield Vlaanderen maandelijks het huurgeld van 't Getouw doorstuurde aan de eigenaar. Abbeyfield hield een klein percentage voor zich. Hoeveel dat was, ben ik vergeten maar het was weinig.
'En met die kleine som zijn jullie diensten aan 't Getouw gecovered?' vroeg ik verwonderd. Ja, zei ze. Ik stond versteld. Charlotte kwam hier regelmatig over de vloer en waarschijnlijk ook in de andere huizen. Abbeyfield Vlaanderen had een website, ze organiseerden om de haverklap infosessies en dergelijke. Hoe deden ze dat met zo weinig inkomsten?
Ze hadden weinig vast personeel, zei Charlotte. Het meeste werk werd door vrijwilligers verzet. Is dat niet riskant in deze branche? dacht ik, maar ik zei het niet luidop. Ik had al genoeg gezegd.

Van alle minder leuke ontdekkingen stootte de leegstandsregeling me het meest tegen de borst. Meer en meer vroeg ik me toch af in hoeverre ik 'echt' welkom was geweest? Was alles een show om het slinken van de leegstandsreserve zo snel mogelijk te stoppen?

Toen ik met Charlotte over de leegstandsregeling sprak, beaamde ze dat die inderdaad voor stress in de bewonersgroep kon zorgen. Ze was van plan om de cohousers van alle Abbeyfieldhuizen samen te roepen om te bekijken of een fonds kon worden opgericht. Alle huizen zouden het spijzigen en eruit kunnen putten in geval van leegstand. Ik wist niet wat ik hoorde. Dacht ze echt dat bewonersgroepen bereid zouden zijn om op te draaien voor de leegstand in andere huizen? Dit was het ideale scenario om niet alleen binnen maar ook tussen de huizen onderling spanningen te creëren.

Bovendien pakte die oplossing het fundamentele probleem niet aan. De leegstand-stress lag nog steeds in het verkeerde kamp. Welke verhuurder verhaalt de kosten van leegstand op zijn andere huurders?
Mijn redenering zat fout, volgens Charlotte. Dit was anders. Dit was een cohousing. Door die verantwoordelijkheid voor leegstand volledig bij de bewonersgroep te laten, zou dat de groep op termijn autonomer en sterker maken. Bullshit, dacht ik.

Af en toe vertelde iemand iets over bewoners die de afgelopen jaren waren vertrokken. Er hing een zweem van mysterie over de redenen van hun vertrek. De verhalen waren niet consistent. De ene zei dat het moeilijke mensen waren: ze maakten een drama over een onaangekondigde uitgave van een paar euro uit de gemeenschappelijke pot. Een ander vertelde me dat het dominante karakter van één persoon in de groep de oorzaak was geweest van het vertrek van enkele mensen.

Wie die dominante persoon was, werd niet gezegd. Maar de onuitgesproken hiërarchie in dit huis was in vele kleine dingen merkbaar. Het was niet moeilijk om te raden dat de gastvrouw hier de plak zwaaide. Zij was ook het aanspreekpunt voor Charlotte. Het leek een onuitgesproken regel om die hiërarchie nooit zo te benoemen maar wel te respecteren.
Oppervlakkig werd er nog steeds veel gelachen, maar mijn vertrouwen in de puurheid van dit ogenschijnlijk gezellige groepsgebeuren taande gestaag.

Enkele dagen voor mijn tweede bewonersvergadering verscheen een bericht van de gastvrouw in de WhatsApp-groep van de cohousers. Niemand mocht de volgende dag de gemeenschappelijke living betreden van dat uur tot dat uur. Een streng bericht zonder franjes dat geen rekening hield met een eventuele nood aan meer duiding. Ik antwoordde niet op de WhatsApp maar nam me voor om mijn oncomfortabel gevoel hierover aan te kaarten tijdens de volgende vergadering.

Toen ik dat deed – het was aan het einde van de bijeenkomst – was het net of een tsunami door de living rolde. Iemand van wie ik geen idee had dat ze iets te maken had met het bericht, begon plotsklaps te wenen. Tussen haar tranen door kloeg ze dat het altijd hetzelfde was. Wat was altijd hetzelfde? Mijn god, wat had ik hier veroorzaakt! De gastvrouw draaide zich naar me toe en ging op het puntje van de zetel zitten. Haar ogen vlamden vuur. Wat wilde ik dan? Dat ze lange mails zou schrijven? Daar had ze geen tijd voor. Zij deed hier alles, stond altijd en voor iedereen klaar en dat werd niet gewaardeerd. Alles kwam op haar schouders terecht en dan kreeg ze dit soort verwijten? Wilde ik dan dat ze een heel boek zou schrijven over zo'n pietluttigheid?

In welk dramastuk was ik beland? Ik deed nog een poging om uit te leggen dat ik alleen graag geweten had 'waarom'. Het was olie op het vuur. Door het tumult heen, deed iemand aan de overkant teken dat hij iets tegen me wilde zeggen. Met een rustige stem die op een wonderlijke manier duidelijk klonk doorheen het tumult, legde hij uit dat de living die dag no-go zone was omdat er een persinterview zou plaatsvinden over het reilen en zeilen in een Abbeyfieldhuis. 'Met haar,' zei hij en wees naar de persoon die in tranen was uitgebarsten. Sommige bewoners waren op de hoogte.
'Ha merci voor de info,' zei ik.
Iemand die ook relatief nieuw was, had zich net als ik afgevraagd waarom er een verbod was. Hij haalde zijn schouders op. Waar maak jij je druk om, leek hij te willen zeggen. Tja.

De vergadering werd afgebroken. Eén persoon vertrok mokkend naar boven. De rest van de groep ging aan tafel. Het eten werd geserveerd en even later kwamen er koetjes en kalfjes aandraven.
Weer was ik blij dat ik terug naar Lier kon rijden. Het was begin februari. Even buiten Malle stond mijn besluit vast: zonde van het geld maar hier stopt het.

De volgende ochtend belde ik met een kameraad om mijn beslissing te delen. Hij was verbaasd dat ik zo snel de handdoek in de ring gooide.

‘Beslis je niet te snel,’ vroeg hij.
‘Weet je,’ zei ik, ‘nooit eerder voelde ik me zo eenzaam als tijdens die twee bewonersvergaderingen. Het is daar niet gezond voor me. Ik heb me vergist. Ik pas daar niet.’

De gastvrouw en ik hadden nog een 1-op-1-gesprek over de kwestie. Ik hoopte dat we – ondanks alles – toch een openhartig en respectvol gesprek zouden kunnen hebben. Maar dat gebeurde niet. Er was niets mis met haar bericht. Dit was haar manier van communiceren. Het was mijn probleem dat ik me geïntimideerd had gevoeld door haar reactie tijdens de vergadering.
‘Zowel tijdens de vergadering als nu in dit gesprek ervaar ik je reactie naar mij toe als bedreigend en dominant,’ zei ik zo neutraal mogelijk.
Ja, zei ze, dat kon zo zijn. Ze wist dat ze dominant was. Ik was niet de eerste die haar dat vertelde. Ze was niet van plan om daar iets aan te veranderen. Dit was haar manier om te overleven. Als ik daar problemen mee had, dan zou ik moeten leren ermee om te gaan.

Diezelfde dag nog liet ik de bewonersgroep weten dat ik eruit stapte. Ik zou na deze maand nog drie maanden huur betalen. Mijn provisie was ik kwijt. De groep was wel heel schappelijk toen ze een groot deel van de gemeenschappelijke kosten voor maart-april-mei voor me lieten vallen.

Een ex-bewoner met wie ik contact had, fluisterde in mijn oor dat ik eigenlijk ook die drie maanden huur niet hoefde te betalen. De papieren die ik had getekend rammelden op juridisch vlak. Ze konden mij niet verplichten. Maar daar had ik geen zin in. Het was mijn eigen schuld. Ik had nooit moeten instappen. Mijn intuitie had me meer dan eens gewaarschuwd. De andere cohousers zouden de leegstand moeten betalen als ik het niet deed. Sommigen van hen hadden het niet breed. Dat kon ik niet maken.

Hoe ik in Mechelen terechtkwam

Na mijn avontuur in Malle, dacht ik Abbeyfield voorgoed achter me te laten. Het draaide anders uit.

Op 11 februari 2025, enkele dagen na mijn beslissing om ’t Getouw te verlaten, had Abbeyfield Vlaanderen een communicatieworkshop gepland in Munthof in Mechelen. Munthof was de nieuwe naam die het voormalige Vixx-hotel had gekregen.
Bewoners van alle Abbeyfieldhuizen in Vlaanderen waren uitgenodigd. Ik had me begin januari nog vol goede moed ingeschreven. Een paar dagen voor het event kregen we vragen toegestuurd over de communicatie binnen Abbeyfield. Eerst dacht ik: ik antwoord niet, maar dan deed ik het toch. Naar de workshop zou ik niet gaan, maar mijn feedback konden ze krijgen.

Net als andere deelnemers aan de workshop lazen Louis en Griet mijn input. We kenden elkaar toen nog niet. Zij waren de eerste twee cohousers in Mechelen. Ze woonden sinds enkele maanden in Munthof. In november 2024 hadden ze er eindelijk hun intrek kunnen in nemen. De andere kandidaten waren een voor een afgehaakt. De renovaties hadden vertraging opgelopen. Ze voldeden niet aan de verwachtingen en het werk was verre van klaar. Louis en Griet namen contact met me op. Ze herkenden de problemen die ik in mijn mail had beschreven. Waar zij mee werden geconfronteerd was zelfs veel erger.

Een paar dagen later dronk ik koffie in Munthof. Hun verhaal was lang, complex en schrijnend. Er was een lijst van meer dan honderd problemen die al maandenlang open stonden. Griet kon ’s nachts niet slapen van het gebonk van het verluchtingssysteem dat stuk was. In de badkamer was geen ventilatie. Het raam aan de straatkant van haar appartement was met Duct tape dichtgekleefd. De herstelling werd beloofd maar gebeurde niet. Het werd maximaal 17 graden Celsius in haar woonunit. De kitchenettes waren ondermaats en de voorstellen van Abbeyfield om ze te verbeteren, waren ronduit

gevaarlijk: een opklapbare elektrische vuur van IKEA met twee kookplaten zou vlak naast de afwasbak worden geplaatst. Griet en Louis zagen zich genoodzaakt om voor alle warme maaltijden de gemeenschappelijke keuken te gebruiken. In de vochtige kelder kon maar een wasmachine worden geplaatst. Wat als er meer bewoners kwamen? De vraag om privé brievenbussen te krijgen, bleef onbeantwoord. De kranten werden natgeregend omdat de gemeenschappelijke bus te klein was en ga zo maar door. Het allerergste was dat Abbeyfield de ernst van de situatie niet scheen in te zien. Griet en Louis hoopten dat de communicatieworkshop zou helpen om de verzuurde verstandhouding van de laatste tijd met Abbeyfield weer gezonder te maken en het project alsnog te doen slagen.

Een uur voor de workshop van start ging, had Charlotte een afscheidsgesprek met me gepland in een koffiebar vlakbij Munthof. Ik had de redenen voor mijn vertrek netjes opgelijst. Ze vocht die een voor een aan. Ik was te vroeg vertrokken. Ik had het geen kans gegeven. Ik begreep het allemaal niet zo goed. Waarschijnlijk was ik niet geschikt voor cohousing.
Toen ik over de situatie in Munthof begon, zei ze dat het absoluut niet zo dramatisch was als Griet en Louis deden uitschijnen. De problemen waren gekend en opgelijst. Alles zou worden opgelost.

Nooit had ik het gevoel dat Charlotte zelfs maar probeerde te begrijpen wat voor mij niet klopte of niet goed voelde. Alles werd afgeblokt. Mijn feedback ervoer ze – zo leek het althans – als een persoonlijke aanval. Wat ik zei was in strijd met het mooie Abbeyfield-plaatje dat in haar hoofd ook realiteit leek te zijn. Dat idealistische beeld stemde niet overeen met de realiteit die ik zag.

En toen schreven we het Witboek

Wat bleef knagen na mijn afscheidsgesprek met Charlotte was dat morgen andere naïevelingen zoals ik in dezelfde val konden trappen. Nu ik steeds meer te weten kwam over het trieste verhaal van Louis en Griet, werd die bezorgdheid alleen maar groter.

Eind mei 2025, na amper een half jaar, vertrokken Louis en Griet gedesillusioneerd en uitgeput uit Munthof. Abbeyfield had zijn beloftes verre van waar gemaakt. De levensomstandigheden voor de cohousers in Mechelen waren ondermaats en ongezond op vele verschillende vlakken. Ze stapten naar de vrederechter omdat ze geen andere keuze hadden: Abbeyfield stuurde hen een onheuse eindafrekening en deed aan *victim blaming*.

Louis en Griet vroegen me hen te helpen hun ervaringen, reflecties en aanbevelingen te bundelen in een Witboek. Ze kozen voor de formule ‘witboek’ omdat ze ervan overtuigd waren dat uit hun ervaring veel lessen konden worden getrokken voor toekomstige projecten. Ik wilde hen helpen vanuit mijn bekommernis dat anders dit akelige scenario zich zou kunnen herhalen.

We plaatsten het Witboek ‘*Ervaringen met Abbeyfield 55+ Cohosing in Mechelen’* op mijn website en stuurden de link door aan verschillende personen en instellingen die met woonvormen voor senioren in Vlaanderen bezig zijn. Misschien zouden zij kunnen doen waar wij niet in slaagden: Abbeyfield Vlaanderen overtuigen dat zaken moesten worden bijgestuurd en dat een andere aanpak nodig was.

We stuurden het Witboek ook aan Abbeyfield VK omdat we vermoedden dat de leegstandsregeling in Vlaanderen uniek was in de internationale Abbeyfield-scene. In het VK, waar het Abbeyfield-concept vandaan komt, is cohousing – ze noemen het independent living – een vierde pijler naast woonzorgcentra, afdelingen voor personen met dementie en assistentiewoningen. Het organisatorisch en financieel beheer wordt er centraal door de plaatselijke Abbeyfield-organisatie verzorgd.

De werking in het VK lijkt bovendien niet hoofdzakelijk gebaseerd op vrijwilligerswerk zoals dat in Vlaanderen wel het geval is. Ze lieten ons weten dat het document grondig zou worden gelezen. Verder hoorden we niets.

Waar liep het fout in Mechelen?

Als je het mij vraagt, heeft Abbeyfield zich danig verslikt in hun Vixx-hotel-wordt-Munthof-avontuur. In de lente van 2024 kocht AIV het verouderde hotel voor 2,5 miljoen euro terwijl ze dat geld niet hadden. Ze beloofden renovaties die ze niet kon betalen. Aan investeerders presenteerden ze een rammelende business case. Het was niet fraai wat ze daar deden.

Abbeyfields ambitie om koste wat kost te groeien, was zo groot dat ze hun financiële realiteit en de gevolgen voor de woonkwaliteit van hun toekomstige cohousers niet konden of wilden zien.

Oproerkraaier

In september 2025, enkele dagen na de verspreiding van het Witboek, ontvingen Griet en Louis een eerste intimiderende reactie van Abbeyfields advocaat. Die dreigde met het recht om een vergoeding te vorderen voor alle huidige en toekomstige schade die het Witboek zou aanrichten. De lastercampagne die ik voerde moest onmiddellijk worden beëindigd. Het Witboek moest van mijn website verdwijnen.

Dat onze intenties zuiver en constructief waren, hebben ze nooit willen erkennen. Hadden we echt schade willen berokkenen aan Abbeyfield met het Witboek, dan hadden we het aan de pers gegeven. Dat deden we heel bewust niet. We geloofden dat Abbeyfield zich kon herpakken als ze maar de moed zouden hebben om te luisteren naar de mensen die de zwaktes van hun aanpak aan den lijve hadden ondervonden en die durfden te benoemen.
Het bewijs dat ons doel constructief was, is er vandaag: Louis schreef een charter *ter bescherming van cohousers*. Dat werd in het veld al opgepikt.

Vandaag, bijna drie jaar nadat ik voor het eerst met Abbeyfield kennismaakte, noemen ze me een lasteraar die hen ten gronde wil richten. In een recente communicatie bestempelde hun advocaat me als een ‘oproerkraaier’. Dat gebeurde in het kader van Griet en Louis’ rechtszaak.
Wat Abbeyfield over me schrijft, boeit me weinig. Wat me stoort is dat ze dat doen naar aanleiding van deze rechtszaak. Het is een afleidingsmanoeuvre. Ik heb niets met deze zaak te maken en hopelijk ziet de rechter dat ook zo. Als hij goed heeft geluisterd, zal zijn uitspraak in januari 2027 het onrecht dat Louis en Griet werd aangedaan erkennen en zorgen dat zij op een billijke manier worden vergoed zodat ze dit pijnlijke hoofdstuk met opgeheven hoofd kunnen afsluiten.

Abbeyfields houding in de rechtszaak is moeilijk verzoenbaar met het zorgzame imago dat ze zichzelf zo graag aanmeten.

Op 5 september 2026 stuurde ik in overleg met Griet en Louis een herinneringsmail aan iedereen die het Witboek een jaar geleden had ontvangen. Het doel was om een update te geven over de situatie. In die mail stond:

> Hoe simpel was het geweest (zou het zijn) als Abbeyfield uit eigen beweging zou hebben gezegd (zeggen):

> *“Het spijt ons, Griet en Louis! We hebben jullie onheus behandeld. We hadden te weinig mogelijkheden om te doen wat we hadden beloofd. We verontschuldigen ons en erkennen de aangerichte schade. We verwijderen onze claims tegen jullie. We zijn bereid te luisteren naar wat voor jullie nodig is om gerechtigheid te ervaren.”*

In januari 2027 spreekt de rechter in Mechelen zich uit. Kan hij Abbeyfield wakker schudden?

Los van deze rechtszaak blijft een grotere vraag onbeantwoord: hoeveel mensen hebben Abbeyfield eerst omarmd en zijn dan teleurgesteld weer vertrokken? Waarom? We weten het niet. Misschien staat er ooit een academicus op die dat wil onderzoeken, zodat toekomstige cohousingprojecten dit soort fouten niet meer maken.